

STÁLE SILNĚJŠÍ MOC BAREV: JAK BARVY OVLIVŇUJÍ NÁŠ KOGNITIVNÍ VÝKON?

Barvy jsou pro většinu z nás velice důležitou součástí okolí. Jsou důležitým aspektem věcí kolem nás, znatelně ovlivňují například to, jestli se nám předmět líbit bude či ne. Ovlivňují náš každodenní život, určují naše ranní vybírání oblečení a ovlivňují i chutě na určité pokrmy. Toto však není jejich jediné působení na nás, na pozorovatele. Barvy mají moc ovlivnit náš momentální emoční stav, naši jistotu, důvěru, úzkost, prožívání emocí. Vnímání barev je evolučně podmíněno zkušeností s předměty dané barvy, například červenou si podvědomě spojujeme s nebezpečím, ohrožením a agresí, šedá je barva neutrálnější a klidnější. Na témata barev a jejich působení bylo uskutečněno velké množství výzkumů.

Některé výzkumy se zaměřují na působení červené barvy na výkon, který podle výsledků snižuje. Některé studie dokazují, že už jen slovo „červená“ vytištěné jinou barvou, způsobuje pokles výkonu v kognitivních testech, na což byla zaměřena i třetí část uvedeného experimentu.

Tento výzkum se tedy zaměřuje na působení červené barvy na soustředěnost a výkon. Tato studie díky třem experimentům porovnává působení červené a šedé barvy na kognitivní výkon účastníků studie.

Výzkum se skládal ze tří praktických experimentů, k nimž byly vždy pozvány jiné osoby. V první části experimentu byly na červeném nebo šedém pozadí účastníkům prezentovány matematické úlohy, ve druhé byl postup stejný, jen participantů řešili úlohy slovní. Výzkumníci předpokládali, že úlohy na červeném pozadí budou řešeny méně úspěšně než ty na pozadí šedém, což se na konci výzkumu potvrdilo. V té poslední bylo slovo „červená“ psáno jinou barvou a byl také zkoumán vliv na výkon.

Výzkum se také zaměřuje na vliv míry sebekontroly na výsledky testů ovlivněných barvami, jestli může sebekontrola snížit negativní vliv červené barvy, což se autoři domnívají, že kognitivně jde, což se autoři výzkumu snaží potvrdit.

Výzkum otevírá dveře dalšímu výzkumu a to hlavně výzkumu pomocí nových metod. Autoři se zmiňují o využití eye-trackingu či o zapojení i jiných barev, než jen šedé a červené.

Komentář:

Faktická poznámka – mám pocit, že ve výzkumu nespočíval priming kontrolní skupiny v tom, že bylo slovo „červená“ psáno jinou barvou, ale že bylo promítáno jiné slovo („šedá“). Příliš dobře si ale na článek nevzpomínám.

Velmi se mi líbí čtivý úvod stejně jako atraktivní nadpis. Nevšiml jsem si žádné dezinterpretace, článek se mi jeví jako objektivní a informace obsažené v něm považuji za relevantní. Domnívám se, že slabinou článku je jeho závěr, který se jeví neukončený. Jazyk článku je smysluplný, bez chyb, stylisticky na úrovni a věřím, že i úplný laik jej pochopí (možná až na termín „eye-tracking“).

Práce podle mne splnila kritéria a jako redaktor bych ji přijal, přičemž navrhované opravy by se týkaly právě závěru a nejspíš také objasnění vztahu sebekontroly (resp. sebekontroly samotné) k tomuto článku.